

ПОРІВНЯЛЬНА ХАРАКТЕРИСТКА ОСОБЛИВОСТЕЙ МЕНТАЛІТЕТУ ПОЛЯКІВ ТА УКРАЇНЦІВ ДЛЯ ПОТРЕБ ТУРИЗМУ

Завдяки безвізовому режиму і легкому транспортному сполученню дедалі більше наших співвітчизників збирають свої туристичні валізи і вирушають у подорож до сусідньої Польщі. Країна, де можемо потішити себе майже будь-яким видом відпочинку – вирушити в похід польськими Татрами, подихати свіжим морським повітрям на узбережжі Балтійського моря, відвідати найстаріші храми або відчутти себе спадкоємцем престолу в резиденції короля. Все це, безсумнівно, приваблює українських мандрівників.

Багато хто вважає, якщо поляки є нашими братами-слов'янами, то ментально нас не відрізнити, але це не зовсім так. Серед очевидних схожих рис слід виділити постійне нарікання на все, що нам не подобається і навіть подобається, анекдоти про політиків і блондинок, а також любов до гучних гулянь і веселощів, гостинність. Без сумнівів, спільним між українцями і поляками є вшанування інституту сім'ї [1]. Родина – найважливіше і найцінніше для нас [2]. Так само, як і українці, поляки гостинні і спокійні, але вони шанобливо ставляться одне до одного, уряду, історії своєї країни, і вимагають того ж від інших [3].

На відміну від українців, поляки здаються дещо закритими. На вулиці, щиро бажаючи допомоги, обов'язково розкажуть, де знайти потрібне вам місце, але на більш близькі стосунки одразу сподіватися не варто. Вони дуже цінують особистий простір, тому перед тим, як зав'язати з поляком дружбу, ви маєте трохи почекати і заслужити на його довіру [4].

Згадайте вулиці будь-якого українського міста в неділю – усі відпочивають, прогулюються, зустрічаються зі знайомими на каву. В свою ж чергу, більшість поляків зранку йде до костелу, а потім швидко додому відпочивати або виїхати до рідних за місто. Неділя для них – святий день, тому на вулицях можете зустріти лише поодиноких туристів. До речі, на недільний шопінг у Польщі можна не розраховувати, адже згідно закону про «нетоварний день» супермаркети і торгівельні центри закриті (окрім останньої неділі місяця).

Якщо говорити про віру, то це, мабуть, одна з найбільш релігійних країн в Європі. В Польщі дуже багато величних храмів, які необхідно відвідати кожному туристу. Варто притримуватися дресс-коду: закриті ноги та плечі, одяг спокійного тону [4]. В основному, поляки – католики, але через велику кількість різних національних, а значить і релігійних меншин, тут багато православних церков, єврейських синагог і навіть мечетей. Щодо останніх, польський уряд намагається контролювати ситуацію і не впускає мігрантів із Близького Сходу [5].

Не можна не помітити, що місцеві жителі насправді дуже ввічливі, особливо старше покоління. Насамперед, це пов'язано з особливостями культури мови. Польська мова може здатися для іноземців дуже офіційною і строгою. Всі завжди за все перепрошують, дякують і бажають всього найкращого навіть незнайомцю, що випадково його зачепив на вулиці, тому не варто дивуватися такій надмірній чемності.

Звичайно, українська та польська мови походять з одного джерела і здаються дуже схожими, проте через специфічну вимову і дикцію поляків нам не так просто їх зрозуміти, а їм – нас [2]. А ось якщо ви володієте англійською мовою, то навряд у вас вийде загубитися, особливо у великих містах і особливо серед молоді. Зі старшим поколінням нерідко виходить порозумітися російською [4]. Українську мову також можна зустріти на вулицях Польщі через велику кількість мігрантів.

Найпростіші слова привітань, руху, продуктів чи одягу у магазині подібні у більшості випадків, тому розгубитися нашому мандрівнику буде важко. Але така схожість може бути підступною. Наприклад, «склеп» (пол.sklep) – магазин, «заказ» (пол.zakaz) – заборона, «дня» (пол.dnia) – гарбуз, «стул» (пол.stół) – стіл, а «крзешло» (пол.krzesło) – стілець [6].

При спілкуванні, як вже було наведено вище, поляки люблять мати особистий простір, через це краще тримати невелику дистанцію і не підходити надто близько, найчастіше це викликає дискомфорт у співрозмовника. Не слід забувати посміхатися, жартувати і проявляти дружелюбність – вони це цінують. Також варто не зачіпати болючих тем українсько-польських або радянсько-польських взаємин, такі як наприклад, Волинська бігня.

Поляки – народ величний, патріотичний і гордий. Їм дуже приємно, якщо іноземець проявляє інтерес до їх країни і цікавиться її культурою, мовою, історією. Перебуваючи в Польщі, це неможливо оминути. Обов'язково кожен турист буде нагодований польськими стравами, що для українця будуть звичними, але зі своєю родзинкою, та напоєний традиційними польськими наливками. Поляки не

забувають своє минуле, тому по всій країні існує незлічена кількість саме історичних музеїв, особливо на тему Польського війська, Другої світової війни і євреїв. Не раз ви почуєте імена видатних мешканців Польщі, що прославили свою країну на увесь світ, наприклад, Марія Склодовська-Кюрі, Миколай Коперник чи Фредерик Шопен, на честь яких створено також багато музеїв, вулиць і пам'ятних місць [6].

Отже, з туристичної точки зору, Польща – один з найзручніших варіантів подорожі для українців. Завдяки сусідньому розташуванню, великій кількості цікавих історичних і сучасних місць, природним пам'яткам, відносно недорогому проживанню, а також що важливо – подібності менталітету. В останні роки Польща активно розвивається у сфері туризму, тому гостинно приймає усіх подорожуючих!

Список використаних джерел

1. Польский менталитет, общество и его привычки URL: <http://polandtripsri.blogspot.com/2017/04/blog-post.html>
2. Стражний О. Український менталітет: ілюзії – міфи – реальність. К.: Дух і літера, 2017. – 456 с.
3. Життя в Польщі. URL: <https://entrant.eu/zhyttya-v-polshhi/>
4. Традиции и менталитет поляков: что нужно знать туристу URL: <http://trip2poland.ru/traditions-and-mentality/>
5. Польща URL: <https://uk.wikipedia.org/wiki/Польща>
6. Секреты этикета: как правильно вести себя в Польше URL: <https://liferhacker.ru/sekrety-etiketa-kak-vesti-sebya-v-polshe/>

Бусел В.М., студентка гр. Т-171

Зеленська О.О., к.е.н., доцент,

Чернігівський національний технологічний університет (м. Чернігів, Україна)

ЕКОЛОГІЧНИЙ ТУРИЗМ В УКРАЇНІ

На сьогоднішній день екологічний туризм в Україні набуває все більшої популярності. Це пояснюється тим, що більшість людей проживає в містах і багато з них ведуть одноманітний та неактивний спосіб життя. І тому у багатьох є бажання змінити обстановку. На сьогоднішній день екотуристичні мандрівки організуються переважно самостійно, комерційна діяльність у цьому напрямі тільки зароджується. Однак є помітне виокремлення двох шляхів розвитку екологічного туризму — спортивно-туристські подорожі в екстремальних природних умовах та організований відпочинок у сільській місцевості із залученням до традиційної місцевої культури.

У науковому доробку є багато праць, які присвячені проблемам та перспективам розвитку екотуризму як в Україні, так і у світі. Зокрема, Т. В. Бочкарьова, А. С. Кусков, В. П. Кекушев, В. П. Сергеев, В. Б. Степаницький вивчають місце й роль екологічного туризму в системі туристської діяльності, його специфіку та завдання, аналізують міжнародний досвід та оцінюють можливість його застосування на теренах України.

«Екотуризм» (екологічний туризм) - це вид туризму, при якому туристи відвідують малозмінені або незмінені території, які мають унікальні природні та історико-культурні ресурси. Екологічний туризм відповідає основним принципам сталого розвитку туризму. Також він всіляко сприяє розширенню екологічної свідомості серед відвідувачів, зростанню рівня екологічної культури подорожуючих і життєвого рівня місцевого населення. Цей вид туризму передбачає дотримання жорстких правил поведінки в природному середовищі.

Екотур має багато особливостей, які відрізняють його від масового туризму. Такі подорожі здійснюються порівняно невеликими групами. Туристи мають на меті необхідність спілкування з природою, прагнення отримати естетичне та моральне задоволення від неї, побачити унікальні ландшафти. Ще одна вагома особливість екологічного туризму полягає у тому, що мандрівники цікавляться екологією та є екологічно свідомими. Туристи готові на час забути про всі переваги цивілізації та навіть відмовитися, на деякий час, від певних звичок заради підтримки середовища. Крім того, екотуризм передбачає певну екологічну освіту в поєднанні з пізнанням пам'яток природи, архітектури, культурних особливостей місцевого населення. Екологічний туризм в Україні почав розвиватися не так давно, але сьогодні багато учасників туристичного ринку пропонують свій продукт з префіксом «еко» [1].

Зараз багато подорожей по заповідниках і національних парках України мають чимало серйозних недоліків. Найголовніший - це освітній аспект, він українському екотуризмі розвинений недостатньо — частіше екскурсія або тур мають на меті відвідати пам'яток, екзотичних «чудес» і «красот» природи, а не вирішення екологічних проблем та активну участь у їх вирішенні [2].

Тож «абсолютно позитивних» прикладів розвитку екологічного туризму в Україні обмаль. Проте серед позитивних аспектів можна назвати успішну реалізацію конкретних принципів екотуризму. Нині існують чотири види екотуризму та екотурів.